



# **Verkiezingsprogramma**

Rosmalens Belang 2026-2030

## INHOUD

|         |                                              |
|---------|----------------------------------------------|
| 3 - 4   | <b>Samen voor wijk en dorp</b>               |
| 5 - 7   | <b>Prettig leven en een bereikbaar thuis</b> |
| 8 - 9   | <b>Verenigen en verbinden</b>                |
| 10 - 12 | <b>Gezondheid, sport en bewegen</b>          |
| 13 - 14 | <b>Sterke lokale economie</b>                |
| 15 - 16 | <b>Duurzaamheid en klimaat</b>               |
| 17 - 18 | <b>Onderwijs</b>                             |
| 19      | <b>Erfgoed</b>                               |
| 20      | <b>Buitengebied en agrarische sector</b>     |
| 21 - 22 | <b>Migratie</b>                              |
| 23 - 24 | <b>Betrouwbare lokale overheid</b>           |
| 25 - 27 | <b>Sociaal Domein</b>                        |
| 28      | <b>Wijken en dorpen</b>                      |
| 28      | <b>Nuland</b>                                |
| 29      | <b>Vinkel</b>                                |
| 30      | <b>Empel</b>                                 |
| 31      | <b>Engelen</b>                               |
| 32      | <b>De Groote Wielen</b>                      |
| 33      | <b>Hintham</b>                               |
| 34      | <b>Maliskamp</b>                             |
| 35      | <b>Kruisstraat</b>                           |
| 36      | <b>Rosmalen Centrum &amp; Hondsborg</b>      |
| 37      | <b>Rosmalen Overlaet &amp; 't Ven</b>        |
| 38      | <b>Rosmalen Sparrenburg</b>                  |
| 39      | <b>Rosmalen Molenhoek</b>                    |



## Samen voor wijk en dorp

Rosmalens Belang staat midden in de samenleving. Wij zijn geworteld in onze dorpen en wijken, kennen de mensen en weten wat er leeft. Samen met inwoners, verenigingen en ondernemers werken we aan een gemeente waar je prettig woont, veilig onderweg bent, gezond kunt leven en waar tradities en gemeenschapszin de basis vormen.

De komende jaren staan we voor grote keuzes: er moeten meer woningen komen, onze dorpen en wijken verdienen beter onderhoud, en bereikbaarheid mag niet vastlopen. Tegelijk willen we de kracht van verenigingen, cultuur en tradities behouden en versterken. Rosmalens Belang kiest voor een nuchtere, realistische aanpak: bouwen waar het kan, maar altijd met oog voor leefbaarheid en het unieke karakter van onze dorpen.

### Onze koers draait om vier speerpunten:

- **Prettig leven en een bereikbaar thuis** – betaalbare woningen voor eigen inwoners, veilige straten en een leefomgeving die schoon en verzorgd is.
- **Verenigen en verbinden** – sterke verenigingen, ontmoetingsplekken en tradities die de gemeenschap dragen.
- **Gezondheid, sport en bewegen** – investeren in toegankelijke sportvoorzieningen, preventie en vitaliteit, zodat iedereen kan meedoen.
- **Een sterke lokale economie** – ruimte en steun voor ondernemers, zodat werk, voorzieningen en levendigheid dichtbij blijven.

Wat ons onderscheidt, is dat we hier ook extra in investeren: structureel meer middelen voor onderhoud van de openbare ruimte, handhaving en veiligheid, betere sportaccommodaties, jongerenwerk en toegankelijke ontmoetingsplekken. Zo kiezen we voor zichtbare verbeteringen die inwoners direct ervaren in hun eigen buurt.

Daarnaast zetten we ons in voor een breed palet aan onderwerpen die de leefbaarheid en toekomst van onze dorpen en wijken bepalen:

- **Duurzaamheid en klimaat** - Praktische maatregelen die energie besparen, de leefomgeving groener maken en inwoners helpen betaalbaar en toekomstbestendig te wonen, zonder onnodige regels of ideologische druk.
- **Onderwijs** - kinderen moeten dichtbij naar school kunnen, met sterke scholen als ankerpunten in de wijk.
- **Erfgoed** - behoud van historische panden, straatbeelden en tradities die onze identiteit vormen.
- **Buitengebied en agrarische sector** - perspectief voor boeren, behoud van ons landschap en ruimte voor duurzame innovatie.
- **Migratie** - een beheerste en eerlijke aanpak met draagvlak in de gemeenschap.
- **Betrouwbare overheid** - duidelijkheid over wat wél kan in plaats van wat niet; inwoners tijdig en serieus betrekken bij plannen.
- **Sociaal domein** - Ondersteuning moet begrijpelijk, bereikbaar en menselijk zijn, zodat inwoners snel de juiste hulp krijgen zonder onnodige regels, loketten of bureaucratie.
- **Wijken en dorpen** - maatwerk met wijkpaspoorten en gebiedsprofielen, zodat beleid écht aansluit op de lokale situatie.

Rosmalens Belang is er voor iedereen die hier woont. Geen Haagse vergezichten, maar concrete keuzes die het dagelijks leven beter maken. Voorzieningen dichtbij, veiligheid op straat, betaalbare woningen, sterke verenigingen, levendige dorpen en een openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeten en bewegen: dát maakt onze gemeente leefbaar en aantrekkelijk.

Rosmalens Belang – voor een gemeente waar je niet alleen woont, maar echt thuis bent.

## Prettig leven en een bereikbaar thuis

Een prettige leefomgeving ontstaat waar mensen zich welkom, veilig en gezien voelen. Rosmalens Belang bouwt aan buurten waarin ontmoeting vanzelfsprekend is, voorzieningen dichtbij zijn en iedereen mee kan doen – op een manier die past bij zijn of haar levensfase. We investeren in sterke wijken en dorpen, goede woningen en plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten.

Wonen is meer dan een dak boven je hoofd. We bouwen aan buurten die passen bij de behoeften van jongvolwassenen, gezinnen, senioren, alleenstaanden en mensen met een zorgvraag. Dat vraagt om een gevarieerd woningaanbod, met ruimte voor doorstroming én betaalbaarheid. Zo houden we onze kernen krachtig en vitaal en zorgen we dat inwoners in elke fase van hun leven in de eigen buurt kunnen blijven wonen.

Goede bereikbaarheid, veilige straten en een verzorgde, groene leefomgeving zijn randvoorwaarden voor prettig wonen. We zorgen voor voldoende voorzieningen dichtbij huis – zoals scholen, sportlocaties, openbaar vervoer en winkels – en versterken daarmee de eigenheid van onze dorpen en wijken.

Wij geloven in de kracht van bewoners zelf. Initiatieven van onderop verdienen ruimte, vertrouwen en ondersteuning. Zo bouwen we samen aan een gemeente waar je niet alleen woont, maar echt thuis bent.

### Wonen en leefomgeving

- Gevarieerd woningaanbod. We bouwen betaalbare huur- en koopwoningen voor starters, midden huur voor doorstromers en levensloopbestendige woningen voor ouderen. Ook maken we ruimte voor nieuwe woonvormen zoals zorgwoningen in de tuin of meergeneratiewoningen. Zo blijft het voor iedereen mogelijk om in de eigen wijk of dorp te blijven wonen.
- Voorrang voor eigen inwoners. Bewoners moeten bij sociale huur en nieuwbouwprojecten voorrang krijgen in eigen kern. Daarmee voorkomen we dat dorpen hun eigen inwoners kwijtraken en behouden we het karakter en de samenhang van de gemeenschap.
- Slimme woonoplossingen. Dubbele bewoning en woningen op eigen erf (bijvoorbeeld voor mantelzorg of familie) maken we mogelijk, zolang dit past binnen de leefbaarheid van de buurt.
- Ruimte voor bijzondere zorginitiatieven. Initiatieven zoals het (tuin)kamers met aandacht- en Knarrenhofjes concept verdienen actieve ondersteuning, zodat inwoners kunnen wonen en leven in hun eigen wijk, dichtbij familie en in een vertrouwde omgeving.
- Iedereen verdient een thuis. Dakloosheid is een woonprobleem, we lossen dit op door de wonen-eerst aanpak (een methode om dakloosheid te bestrijden waarbij daklozen zo snel mogelijk een eigen woning krijgen, met

daarbij passende begeleiding) en vinden goede begeleiding daarbij onmisbaar.

- Aanpak van leegstand en veroudering. Leegstaande gebouwen zetten we om naar woningen of ontmoetingsplekken. Verouderde wijken worden samen met bewoners opgeknapt, zodat ze weer aansluiten bij de eisen van deze tijd op het gebied van veiligheid, energiezuinigheid en woongenot.
- Bestaande bouw beter benutten. We kijken naar de mogelijkheden binnen de bestaande woningvoorraad, zoals optoppen, wonen boven winkels, splitsen en duo-wonen.
- Extra middelen voor onderhoud openbare ruimte. We investeren structureel extra in het onderhoud van de openbare ruimte. Strak waar het moet, groen waar het kan. Samen met bewoners bepalen we wat passend is per wijk of dorp. Dit houdt de leefomgeving netjes, veilig en aantrekkelijk.

## Bereikbaarheid en mobiliteit

- Oostelijke ontsluiting Rosmalen blijft topprioriteit. Zonder deze verbinding slibt Rosmalen verder dicht en komen bereikbaarheid en leefbaarheid onder druk. De ontsluiting ontlast de Groote Wielen, Kruisstraat, Empel en het centrum en maakt verantwoorde woningbouw mogelijk.
- Aanpak sluipverkeer. We willen de wegstructuur zo inrichten om het sluipverkeer terug te dringen. Dit doen we met maatregelen die aansluiten bij de realisatie van de Oostelijke ontsluiting.
- Woningbouw en infrastructuur hand in hand. Nieuwe woningen realiseren we alleen als de verkeersstructuur dit aankan. Zo houden we buurten leefbaar en bereikbaar.
- Meer openbaar vervoer. We zorgen voor betere avond- en weekendverbindingen, extra buslijnen en goede aansluitingen op transferia en stations. Hiermee worden dorpen en wijken beter verbonden met elkaar, de stad en de regio.
- Maatwerk in dorpen. Waar regulier OV tekortschiet, ondersteunen we buurtbussen, vrijwilligersvervoer of collectieve deelmobiliteit. Zo blijft mobiliteit gegarandeerd voor iedereen.
- Parkeren op orde. Elk gebied heeft een andere parkeerbehoefte. In de binnenstad ben je minder afhankelijk van de (eigen) auto dan in onze dorpen en wijken. Parkeren naar behoefte is wat ons betreft leidend.
- Veilige fietsroutes. Verbindingen als bijvoorbeeld Rosmalen-Den Bosch en Nuland-Vinkel moeten veiliger en beter verlicht worden. Fietzers krijgen ruimte, maar altijd in balans met andere vervoersvormen.

## Veiligheid en leefbaarheid

- Veiligheid begint bij een sterke buurt. Wijken met saamhorigheid zijn aantoonbaar veiliger. Wanneer buuren elkaar kennen, elkaar aanspreken en buurtpreventie actief is, neemt zowel criminaliteit als overlast zichtbaar af. Een hechte buurt is de meest effectieve vorm van preventie.
- Meer inzet op handhaving. We investeren structureel extra in handhaving,

zodat overlast sneller wordt aangepakt. Preventie via jongerenwerk en buurtinitiatieven hoort daar onlosmakelijk bij.

- Een schoon en veilig straatbeeld. Extra inzet en middelen op beheer van de openbare ruimte, verlichting en cameratoezicht (bijvoorbeeld bij NS-station Rosmalen) zorgt dat inwoners zich veiliger voelen.
- Buurtpreventie ondersteunen. Buurtpreventieteams zijn de oren en ogen van de wijk. Zij verdienen structurele steun en samenwerking met handhaving, politie en gemeente.
- Wijkscouwen met bewoners. Regelmatig lopen gemeente, wijkraad en bewoners samen door de wijk om knelpunten te signaleren en snel op te lossen.
- Overzichtelijke straten en wijken die veilig voelen. Wij staan voor een goede stedelijke inrichting, zonder verborgen hoekjes, donkere steegjes of onoverzichtelijke plekken. Dit verkleint de kans op misdaad en vergroot het gevoel van veiligheid. Heldere zichtlijnen en groene, open ruimtes maken wijken leefbaarder.

## Jongeren en voorzieningen

- Extra aandacht voor jongeren 12-27 jaar. Jongeren verdienen passende voorzieningen in elke wijk en dorp, zodat zij zich gezien en gesteund voelen.
- Veilige plekken dichtbij huis. Jongerenplekken in de openbare ruimte en wijkcentra worden samen met jongeren ingericht. Dit voorkomt overlast en vergroot de binding met de wijk.
- Volwaardig jongerencentrum. Waar dat passend is komt een volwaardig jongerencentrum, waar ruimte is voor ontmoeting, activiteiten en begeleiding. Zo krijgen jongeren een veilige plek waar zij zich kunnen ontwikkelen en waar professionals en vrijwilligers hen ondersteunen passend bij hun wensen.
- Specifieke jongeren initiatieven. Wij steunen specifieke initiatieven gericht op jongeren zoals bijvoorbeeld de jongerenambassadeurs en vanzelfsprekend JMZ.

## Verenigen en verbinden

Onze dorpen en wijken zijn gemeenschappen waar mensen elkaar kennen, helpen en samenleven. Van sportclubs en buurtverenigingen tot lokale evenementen en vrijwilligerswerk – overal zie je de kracht van verbinding. Rosmalens Belang gelooft in het belang van tradities en dorpsfeesten zoals carnaval en kermis, maar ook in vernieuwende initiatieven die mensen bij elkaar brengen.

Daarom ondersteunen we lokale activiteiten, investeren in ontmoetingsplekken en geven we ruimte aan ideeën van onderop. Lokale betrokkenheid ontstaat wanneer er vertrouwen is en mensen merken dat zij daadwerkelijk ondersteund worden. Of het nu gaat om een gezamenlijke speeltuin, een buurtpreventieteam, buurtverbinders of een initiatief voor vergroening – waar inwoners samen verantwoordelijkheid nemen, zijn wij partner.

Media spelen een ondersteunende rol bij het versterken van die verbinding. Ze maken zichtbaar wat er in onze dorpen en wijken gebeurt en zorgen ervoor dat inwoners weten welke activiteiten en initiatieven er zijn. Lokale media brengen verhalen samen en dragen zo bij aan een gevoel van gemeenschap. Rosmalens Belang kiest voor een gemeenschap waarin iedereen meetelt, mee kan doen en zich thuis voelt – en waar we blijven investeren in wat ons bindt.

### Ontmoeting

- Moderne ontmoetingsplekken. Oude gebouwen veranderen tot moderne ontmoetingsplekken waar de individuele bewoner de kans heeft zich aan te sluiten bij lokale verenigingen.
- Samenleving elkaar laten ontmoeten. We zetten extra in op buurtinitiatieven en ontmoetingsplekken met sociale activiteiten om saamhorigheid te versterken en eenzaamheid te verlagen.
- Dorps- en wijkraden versterken. Zij zijn een belangrijke speler in bewonersparticipatie en we ondersteunen hen maximaal om gevraagd en ongevraagd advies te geven aan het college vanuit de speerpunten uit hun eigen wijk.
- Slim omgaan met scholen en leegstand. Leegstaande gebouwen zetten we maatschappelijk in, bijvoorbeeld als tijdelijke ontmoetingsplek of wijkruimte. Dit voorkomt leegstand en versterkt de gemeenschap. Scholen zijn ook buiten schooltijden een belangrijke ontmoetingsplek in wijk.

### Sport, cultuur en ontmoeting in de openbare ruimte

- Meer ruimte voor sport in de openbare ruimte. Naast georganiseerde sport moet er plek zijn voor beweegroutes, trapveldjes en plekken om samen buiten actief te zijn. Dit maakt bewegen laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk.
- Verenigingen als ontmoetingsplek. We blijven investeren in sportclubs en

verenigingsgebouwen, zij zijn meer dan plekken voor sport of hobby. Ze vervullen een brede maatschappelijke rol als ontmoetingsplek, talentontwikkelaar en samenwerkingspartner. Verenigingen laten zien dat een sportclub een ankerpunt in de gemeenschap kan zijn.

### **Volkscultuur als basis voor ontmoeting.**

Onze volkscultuur – van tradities, dorpsfeesten en lokale historie tot muziek en verenigingsleven – vormt de ruggengraat van de gemeenschap. Deze cultuur brengt mensen samen, versterkt identiteit en houdt onze dorpen en wijken levendig. Rosmalens Belang ondersteunt deze volkscultuur én andere culturele initiatieven die bijdragen aan ontmoeting, creativiteit en verbondenheid, zolang ze onze lokale gemeenschap versterken en zichtbaar maken wat onze dorpen uniek maakt.

### **Wijk- en dorpsbudgetten en subsidies**

- Wijk- en dorpsbudgetten. Kleine en nieuwe initiatieven leiden tot nieuwe ontmoetingen. Die willen we faciliteren met het wijk- en dorpsbudget. Jaarlijkse initiatieven ondersteunen we structureel via andere subsidiestromen.

### **Lokale media**

- Sterke lokale omroep. De aangewezen lokale omroep blijven we structureel ondersteunen. We willen dat zij samenwerken met lokale wijk en dorps media.

### **Evenementen en tradities**

- Traditie carnaval koesteren. Carnaval is een traditie die we moeten koesteren. Buiten Oeteldonk willen we Slotgat, Waoterrijk, Kafland, Waoterhazendurp, Oetel hazendam, Terpersdurp en Zand hazendurp ondersteunen om autonoom te groeien en ook hier de tradities voor de toekomst te behouden.
- Locaties voor evenementen. Evenementen hebben goede en bereikbare locaties nodig, waarbij ook rekening wordt gehouden met de leefbaarheid van de omgeving. We willen bestaande locaties zoals het Gildeplein behouden (bijvoorbeeld voor de kermis). Dorpspleinen zijn belangrijke ruimtes voor evenementen we willen die meer toestaan op deze dorpspleinen. Wgmiddene willen tegelijk ruimte maken voor nieuwe locaties, zoals in de noordoosthoek van de Groote Wielen. Zo blijven evenementen mogelijk en passend voor de wijk.
- Ruimte voor nieuwe initiatieven. Naast behoud van tradities is er ruimte voor nieuwe vormen van ontmoeting die passen bij de huidige tijd.

## Gezondheid, sport en bewegen

Een gezonde en actieve leefstijl begint met bewegen, ontmoeten en jezelf goed voelen – op elke leeftijd. Daarom zetten we ons in voor een leefomgeving die uitnodigt tot bewegen, voor samenwerking tussen zorg, sport en welzijn, en voor initiatieven die gezondheid en vitaliteit stimuleren. Iedereen verdient de kans om lichamelijk én mentaal gezond te blijven. Bewegen maakt het dagelijks leven leuker, brengt mensen samen en helpt ouderen om langer zelfstandig thuis te wonen.

Het verenigingsleven is dé plek waar mensen elkaar ontmoeten en verbinden. Topsport inspireert, breedtesport maakt meedoen voor iedereen mogelijk. Daarom investeren we in goede accommodaties, ondersteunen we vrijwilligers en trainers, en zorgen we dat verenigingen toegankelijk en betaalbaar blijven. We stimuleren samenwerking tussen sportclubs, scholen en zorginstellingen, zodat er verbinding ontstaat en niemand aan de zijlijn hoeft te staan. Vernieuwende initiatieven voor jongeren en ouderen krijgen van ons de ruimte.

Gezondheid gaat over meer dan alleen je lichaam – het gaat er ook om dat je je prettig voelt en lekker in het leven staat. Beweging, sociale contacten en een fijne leefomgeving dragen bij aan zowel fysieke als mentale gezondheid. Mee-doen kan op veel manieren. Ook als bewegen (tijdelijk) niet lukt, zorgen we ervoor dat iedereen betrokken blijft. Denk aan sociale activiteiten, creatieve projecten of digitale ontmoetingen. Daarnaast zetten we ons in voor inclusief sporten en bewegen, zodat iedereen – met of zonder beperking – kan meedoen op een manier die bij hem of haar past. Zo doet iedereen mee, ontmoet je anderen en bouwen we samen verder aan een sterke gemeenschap.

### Sportverenigingen en accommodaties

- Toekomstbestendige zaalvoorzieningen. In de hele gemeente is een tekort aan zaalruimte voor sportverenigingen en scholen. Dat belemmert sportclubs én onderwijs. We willen dit knelpunt structureel oplossen. De nieuwe sporthal in Nuland, gecombineerd met de nieuwbouw van de school, is daarbij een speerpunt. Zo lossen we een gemeentelijk probleem op én geven we de gemeenschap in Nuland en omgeving een duurzame voorziening.
- Meer geld voor sportaccommodaties. Veel sportclubs hebben te maken met verouderde of te kleine accommodaties. Investeren in onderhoud, uitbreiding (zoals kunstgrasvelden) en verduurzaming betekent dat verenigingen betaalbaar en toegankelijk blijven voor iedereen – van jeugd tot senioren.
- Vooruitkijken in groeiwijken. Bij nieuwe woningbouw reserveren we standaard voldoende ruimte voor sport en bewegen – met sportvelden, speel- en fitnessplekken en groene routes op loop- en fietsafstand – zodat sport en beweging overal een vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven zijn.

- Verenigingen als ankerpunten. Sportclubs zijn ontmoetingsplekken waar mensen vriendschappen sluiten, leren samenwerken en vrijwilligerservaring opdoen. Door hen te ondersteunen, versterken we niet alleen sport, maar ook het sociale weefsel van onze gemeenschap.
- Vrijwilligers ondersteunen. Zonder vrijwilligers staat sport stil. De gemeente moet hen faciliteren en waar nodig ondersteunen met professionele hulp, zodat de druk op vrijwilligers behapbaar blijft.
- Gelijke sportkansen, ongeacht inkomen. Regelingen zoals bijzondere bijstand en het Jeugdfonds/Volwassenenfonds Sport & Cultuur worden versterkt en eenvoudig toepasbaar gemaakt.
- Sterke verbindingen tussen voorzieningen. Scholen en sportlocaties worden logisch verbonden, te voet, fietsend en met de auto.

## Samenwerking en innovatie

- Samenwerking tussen clubs. Wanneer verenigingen samen optrekken – zoals gezamenlijk gebruik van sporthallen, het organiseren van sporttoernooien of gedeelde activiteiten met scholen – ontstaat er meer aanbod voor inwoners en een betere benutting van middelen. Rosmalens Belang stimuleert zulke samenwerkingen.
- Elkaar versterken. We betrekken sportclubs, waaronder FC Den Bosch, om maatschappelijke programma's te versterken zoals Special Talents (kinderen met beperking), Walking Football (senioren) en Family Fit (gezinnen), maar ook met het Bosch Sportakkoord.
- Sport, zorg en onderwijs verbinden. Beweegprogramma's zoals Samen Gezond 's-Hertogenbosch en 'S-PORT sportsprekuren hebben impact op meerdere vlakken: ouderen blijven langer vitaal, kinderen groeien gezonder op en mensen met een beperking kunnen meedoen. We willen deze verbindingen actief ondersteunen en uitbreiden.
- Goed lokaal partnerschap. Samenwerken met organisaties zoals de Bos-sche Sportraad, Farent en andere maatschappelijke partners versterkt de lokale gemeenschap en maakt beleid beter uitvoerbaar.

## Bewegen in de openbare ruimte

- Een gezonde leefomgeving als basis voor welzijn. Groen, veilige fietsroutes en schone lucht maken bewegen vanzelfsprekend en verlagen stress. We creëren een omgeving die uitnodigt tot wandelen en fietsen draagt direct bij aan de vitaliteit van alle inwoners.
- Iedereen moet kunnen bewegen. Beweegmogelijkheden in de openbare ruimte – zoals trapveldjes, fitnessstoestellen en beweegroutes – maken sport laagdrempelig en toegankelijk. Evenementen zoals de Wielenloop versterken daarbij saamhorigheid en plezier. Rosmalens Belang realiseert beweegvoorzieningen op plekken waar inwoners behoefte hebben, zoals het basketbalveld in Nuland. We houden hierbij nadrukkelijk rekening met toegankelijkheid, zodat ook mensen met een beperking veilig kunnen meedoen.

- Toegankelijkheid voor iedereen. Bankjes, verlichting en openbare toiletten zorgen ervoor dat mensen kunnen blijven bewegen. Deze voorzieningen moeten voor álle inwoners toegankelijk zijn, ook voor ouderen en mensen met een beperking.

## **Topsport en inspiratie**

- Topsporters als rolmodel. Topsporters en lokale topsportevenementen verdienen een stevig podium. Hun prestaties inspireren jongeren en versterken trots en verbondenheid in onze gemeente. Samen met onze topsportclubs – zoals FC Den Bosch, Heroes, HC Den Bosch én Be Quick – maken we deze rol zichtbaar via clinics, trainingen, ontmoetingen en evenementen, zodat topsport dichtbij en toegankelijk wordt voor alle inwoners.
- Investeren in topsportlocaties. We investeren in een veilig, modern en multifunctioneel stadion De Vliert. Een toekomstbestendig stadion versterkt de uitstraling van onze gemeente en stimuleert zowel topsport als breedtesport en jeugd. Ook andere topsportlocaties, zoals de hockeyaccommodatie en de Maaspoorthal, blijven we waar nodig ondersteunen. Zo blijft topsport een krachtig anker voor onze hele gemeenschap.
- Topsportevenementen versterken trots en ontmoeting. Evenementen zoals het Libéma Open en Indoor Brabant hebben grote maatschappelijke en economische waarde. Ze brengen mensen samen, versterken de lokale identiteit en zetten onze gemeente positief op de kaart. We blijven deze evenementen actief ondersteunen.

## **Gezondheid en preventie**

- Bewustwordingscampagnes. Door inwoners actief te informeren, helpen we hen gezonder te leven en langer vitaal te blijven.
- Signalering en preventie. Door signalen bij scholen, verenigingen en huisartsen vroeg op te vangen, voorkomen we dat problemen uitgroeien tot grote zorgvragen.

## **Jeugdwet, Participatiewet en WMO**

- Vroegtijdige hulp voor jongeren. Door preventie en tijdige ondersteuning blijven problemen klein en krijgen kinderen en gezinnen sneller weer grip op hun leven.
- Iedereen doet mee. Via de Participatiewet helpen we inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt aan passend werk of dagbesteding. Werk geeft eigenwaarde en maakt zelfstandigheid mogelijk.
- Zorg dichtbij en kleinschalig. Wmo-ondersteuning moet persoonlijk en op maat zijn. Kleinschalige en lokale oplossingen zorgen dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen.

## Sterke lokale economie

Lokale ondernemers zijn de motor van onze samenleving. Zij zorgen voor werkgelegenheid, levendigheid en verbondenheid in de buurt. Rosmalens Belang kiest daarom voor een gemeente die ruimte biedt op bedrijventerreinen aan deze ondernemers, investeert in winkelgebieden en waar mogelijk lokaal aanbesteden stimuleert. We ondersteunen startende en gevestigde ondernemers, moedigen samenwerking aan en zorgen dat er plek is om lokaal te groeien.

We zetten in op een aantrekkelijk ondernemersklimaat, met minder bureaucratie, korte lijnen en maatwerk waar dat nodig is. Ook stimuleren we innovatie, vakmanschap en duurzame bedrijvigheid – van starters tot gevestigde bedrijven.

Samenwerking met onderwijsinstellingen is essentieel voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt. We streven naar een goede aansluiting tussen opleiding en werk en helpen mensen om aan het werk te blijven of opnieuw aan de slag te gaan.

Onze wijken en dorpen verschillen in omvang en mogelijkheden. Een binnenstad zoals in 's-Hertogenbosch biedt andere kansen dan een plein in Vinkel of Nuland. Dat hoeft ook niet gelijk te zijn: juist die variatie maakt onze gemeente sterk. Belangrijk is dat alle centra ruimte bieden voor ontmoeting, activiteiten en lokaal ondernemerschap, ieder op een schaal die past bij het dorp of de wijk. Zo vullen de centra elkaar aan en zorgen we samen voor levendige plekken waar mensen graag komen en zich met hun gemeenschap verbonden voelen. Ook toerisme en recreatie versterken de lokale economie. We zetten in op een aantrekkelijke gemeente – voor bewoners én bezoekers.

### Bedrijventerreinen en werklocaties

- Groene en toekomstbestendige bedrijventerreinen. Onze bedrijventerreinen zijn belangrijk voor werkgelegenheid en ondernemers, maar moeten ook goed ingepast zijn in de omgeving. Bij ontwikkeling of vernieuwing – zoals bij de Groote Vliet – zorgen we dat bedrijvigheid samengaat met goede bereikbaarheid en aandacht voor leefbaarheid in de omliggende wijken. Zo creëren we ruimte voor ondernemers zonder dat het ten koste gaat van inwoners.
- Voorrang voor lokale ondernemers. Wanneer kavels of aanbestedingen beschikbaar komen, moeten lokale ondernemers als eerste de kans krijgen. Dit zorgt ervoor dat werk, investeringen en economische waarde in onze eigen gemeente blijven.
- Ruimte voor groei. Starters en doorgroeiers hebben vaak moeite om passende werkruimte te vinden. We willen meer flexibiliteit in toewijzing en inrichting van kavels en bedrijfsruimtes, zodat ondernemers zich kunnen ontwikkelen zonder de gemeente uit te hoeven.

## Lokale samenwerking en aanbesteding

- Kansen voor eigen ondernemers. Bij gemeentelijke projecten kijken we eerst naar bedrijven uit de regio. Daarmee stimuleren we de lokale economie én verkleinen we de afstand tussen overheid en ondernemer.
- Ondernemers verenigen. Ondernemers die zich verenigen staan sterker bij wijk of industrieterrein overstijgende vraagstukken. We stimuleren deze samenwerking en faciliteren hierbij.
- Eén aanspreekpunt. Ondernemers ervaren nu vaak te veel loketten en bureaucratie. Er moet één duidelijk aanspreekpunt bij de gemeente komen, zodat vragen snel en praktisch beantwoord worden.
- Onderwijs en ondernemerschap verbinden. Jongeren moeten betere kansen krijgen. Wij stimuleren lokale bedrijven om jongeren via stages, leerbanen en projecten betere kansen te geven. Zo kunnen zij zich ontwikkelen en houden we talent in de regio – belangrijk voor zowel jongeren als ondernemers.

## Horeca en levendige kernen

- Sterke centra. Levendige centra zijn het hart van onze dorpen en wijken. Door een mix van winkels, horeca en maatschappelijke functies te stimuleren, maken we deze plekken aantrekkelijk en leefbaar voor inwoners én bezoekers.
- Diversiteit in horeca. Horeca vervult een belangrijke sociale rol. Een lunch-café, restaurant of dorpskroeg zorgt voor ontmoetingsplekken en levendigheid. We willen daarom ruimte geven aan een divers horeca-aanbod dat past bij de schaal van het dorp of de wijk.
- Een centrum met een eigen gezicht. Investerings in verlichting, groen, herkenbare borden en een sterke uitstraling geven het centrum warmte en identiteit. Zo ontstaat een plek waar mensen graag verblijven en trots op zijn.

## Toerisme en recreatie

- Streekproducten en beleving. Agrariërs, horeca- en recreatiebedrijven versterken elkaar als zij samen streekproducten en belevingen aanbieden. Dit maakt inwoners trots op de eigen regio en trekt bezoekers van buitenaf aan.
- Buitengebied versterken. Ons buitengebied biedt rust en ruimte, maar ook kansen voor ondernemers. Door te investeren in fiets- en wandelroutes, groene rustpunten en kleinschalige recreatiebedrijven maken we het buitengebied aantrekkelijker én economisch rendabel.
- Evenementen versterken de economie. Evenementen brengen mensen samen, maar zorgen ook voor omzet bij horeca en winkels. We stimuleren grote evenementen zoals volksfeesten, festivals, en (jaar)markten. Deze hebben een duidelijke economische meerwaarde en laten zien hoe cultuur en economie elkaar kunnen versterken. Commerciële evenementen worden in de basis niet gesubsidieerd.

## Duurzaamheid en klimaat

Duurzaamheid is geen doel op zich, maar een noodzakelijke randvoorwaarde voor een leefbare toekomst. Voor Rosmalens Belang staat de gezondheid van inwoners altijd voorop. Wij durven keuzes te maken die haalbaar en betaalbaar zijn, maar ook bijdragen aan de leefbaarheid in onze dorpen en wijken.

We geloven in praktische oplossingen die mensen helpen energie te besparen, die ruimte geven aan lokale initiatieven en die ons landschap toekomstbestendig houden. Van zonnepanelen op daken tot meer groen in de wijk: duurzaamheid begint dichtbij huis en met maatregelen die iedereen kan begrijpen en toepassen.



### Energie en betaalbaarheid

- Gezonde keuzes. We investeren alleen in energieoplossingen die bijdragen aan een schone leefomgeving en veilig zijn voor omwonenden. Gezondheid is altijd de eerste voorwaarde.
- Duurzame Polder. De landelijke kaders voor gezondheid, defensie en natuur zijn nog niet definitief. Het is belangrijk dat deze uitgangspunten definitief zijn voordat we een definitieve invulling geven aan de duurzame polder. Rosmalens Belang neemt verantwoordelijkheid door pas besluiten te nemen wanneer volledig duidelijk is wat de gevolgen zijn voor gezondheid, leefbaarheid, veiligheid en onze omgeving.
- Zonnepanelen op daken. Woningen, scholen, sporthallen en bedrijven worden optimaal benut voor kleinschalige opwek. Zo houden we open ruimte vrij en voorkomen we aantasting van landschap.
- Inwoners ondersteunen. Iedereen moet zijn woning kunnen verduurzamen, ook mensen met een smalle beurs. Daarom zetten we in op subsidies, leningen en praktische hulp.
- Betaalbaar beleid. De energietransitie moet realistisch en stapsgewijs verlopen, zodat inwoners kunnen meedoen zonder dat dit leidt tot onnodig hoge kosten.

### Klimaat en leefomgeving

- Groene wijken en dorpen. Meer bomen, groenstroken en schaduwplekken zorgen voor verkoeling, schonere lucht en een prettige leefomgeving. Dit versterkt gezondheid én leefbaarheid. We bekijken wijk en buurtniveau wat de behoefte is.

- Wateroverlast voorkomen. We investeren in slimme oplossingen voor waterberging en afwatering. De aanpak van wateroverlast in De Overlaet krijgt daarbij prioriteit, zodat inwoners ook daar weer veilig en prettig kunnen wonen.
- Schoner water in kanalen en plassen. Door gerichte maatregelen tegen vervuiling – zoals het terugdringen van plastic en ander zwerfafval – kunnen waterkwaliteit, natuur en recreatiemogelijkheden in onze gemeente verbeteren.

## Afval en circulariteit

- Handig en betaalbaar afvalbeleid. Inwoners moeten hun afval eenvoudig kwijt kunnen, zonder ingewikkelde regels (Milieustraat).
- Samen met bedrijven. Ondernemers krijgen steun bij het verduurzamen en verminderen van afvalstromen, maar altijd op een manier die economisch verantwoord blijft.

## Mobiliteit en duurzaamheid

- Laadpunten dichtbij huis, waar nodig. De gemeente faciliteert de uitbreiding van laadvoorzieningen als inwoners daar behoefte aan hebben. Daarbij is speciale aandacht voor mensen zonder eigen oprit of parkeerplek. Zo kan iedereen die wil overstappen op elektrisch rijden dat ook doen.
- Gezonde mobiliteit. Fietsen en wandelen zijn gezonde alternatieven die we stimuleren met veilige routes en goede verlichting juist in het buitengebied. Ook investeren we in openbaar vervoer waar dit dorpen en wijken beter bereikbaar maakt.
- Auto blijft belangrijk. In veel dorpen is de auto onmisbaar voor werk, zorg of dagelijkse voorzieningen. We willen een gezonde mix van fiets, OV en auto, waarbij de auto een volwaardige plek houdt waar dat nodig is

## Onderwijs

Goed onderwijs begint met een goede plek om te leren. Rosmalens Belang wil scholen die passen bij de buurt: dichtbij huis en meer zijn dan alleen een leerplek. Het onderwijs zien wij als een verlengstuk van het gezin waarin kinderen veilig en onbezorgd opgroeien. We willen scholen waar kinderen zich veilig voelen, waar ruimte is voor sociale ontmoeting, sport en samenwerking met de buurt.

Bij nieuwbouw of renovatie van scholen kijken we verder dan alleen het aantal leerlingen. Elke wijk is anders, en een school moet passen bij de omgeving en de behoefte van bewoners. Daarom pleiten we voor maatwerk. Waar mogelijk willen we dat schoolgebouwen meerdere functies vervullen. Sportzalen bij scholen moeten, als de situatie het toelaat, geschikt zijn voor breed gebruik, meer dan alleen als gymzaal overdag.



### Onderwijs dichtbij huis

- Scholen als ankerpunten. We zorgen dat kinderen in het basisonderwijs in de eerste plaats terecht moeten kunnen op een school in hun eigen wijk of dorp.
- Bereikbaar in alle kernen. Onderwijs moet in alle kernen bereikbaar blijven. Waar lokaal aanbod ontbreekt, zorgen we voor passend leerlingenvervoer zodat kinderen toch toegang hebben tot goed onderwijs. Leerlingenvervoer naar speciaal onderwijs binnen de regio moet daarbij volledig worden vergoed.
- Goede huisvesting. Scholen verdienen moderne, veilige en toekomstbestendige gebouwen. We reserveren hiervoor structureel geld en werken samen met schoolbesturen om plannen tijdig te realiseren.

### Samenwerking en ondersteuning

- Vroegtijdige ondersteuning. We versterken de samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp, sport en cultuur. Zo kunnen jongeren tijdig de juiste steun krijgen, waardoor problemen klein blijven en talenten beter tot ontwikkeling komen.
- Samenwerking in de wijk. We stimuleren initiatieven waarbij scholen, verenigingen en wijkcentra samenwerken, zodat kinderen meer kansen krijgen om zich ook buiten de klas te ontwikkelen.

## Onderwijs en arbeidsmarkt

- Sterke aansluiting met praktijk. Jongeren leren het best door praktijkervaring. Daarom stimuleren we samenwerking tussen scholen en lokale bedrijven, onder meer door stageplaatsen en gastlessen.
- Kans op werk voor iedereen. Via afspraken met ondernemers creëren we meer leerbanen en stages. De gemeente kan dit ondersteunen met subsidies of voorrang bij aanbestedingen voor bedrijven die opleidingsplekken aanbieden.
- Leven lang leren. Ook volwassenen die zich willen omscholen of bijscholen, krijgen ondersteuning. Dit doen we door samen te werken met regionale opleidingscentra en door laagdrempelige regelingen voor scholing en begeleiding.

## Erfgoed

Erfgoed is een kracht. Het vertelt ons waar we vandaan komen en geeft karakter aan onze omgeving. Rosmalens Belang ziet erfgoed als een levend onderdeel van onze identiteit en wil dit op een eigentijdse manier behouden en benutten.

Van rijksmonumenten tot oude boerderijen en karakteristieke dorpskernen – we koesteren wat onze gemeente uniek maakt. Daarbij kiezen we voor slimme combinaties van behoud en herbestemming. Historische panden kunnen uitstekend een nieuwe functie krijgen als woning, maatschappelijke voorziening of werkplek, mits met respect voor het oorspronkelijke karakter.



Een gemeente met historie en karakter is aantrekkelijk voor bewoners, bezoekers én ondernemers. Erfgoed zien wij, naast een historische binnenstad omringt door nog oudere dorpskernen, ook als plekken in onze wijken die al jaren gebruikt worden om te ontspannen, recreëren of elkaar te ontmoeten. Deze moeten gekoesterd worden zodat de cohesie in de wijk bevordert en behouden blijft.

### Erfgoed zichtbaar en levend houden

- Beschermen en herbestemmen. Erfgoed wordt beschermd en waar mogelijk herbestemd met oog voor duurzaamheid en nieuwe functies. Zo blijft erfgoed niet alleen behouden, maar ook bruikbaar en levendig.
- Karakter bij ruimtelijke plannen. Bij nieuwbouw en herontwikkeling moet altijd rekening worden gehouden met het bestaande karakter en de historie van onze dorpen en wijken. Het verleden maakt onze omgeving herkenbaar en onderscheidend.
- Samenwerking met heemkundekringen. Heemkundekringen spelen een belangrijke rol bij het zichtbaar maken en doorgeven van onze lokale geschiedenis. We willen een zichtbare samenwerking tussen gemeente en heemkundekringen, zodat kennis en verhalen actief benut worden.
- Erfgoed zichtbaar maken. We maken erfgoed herkenbaar in de openbare ruimte, bijvoorbeeld via straatnamen, kunst, verhalen en educatie. Zo wordt het onderdeel van het dagelijks leven van inwoners en bezoekers.
- Ondersteuning van inwonersinitiatieven. Bewoners en verenigingen die zich inzetten voor behoud of restauratie van erfgoed krijgen actieve steun vanuit de gemeente – via subsidies, kennis of hulp bij het navigeren door regelgeving.
- Plekken met historie behouden. Historische plekken in wijken en dorpen waar mensen al generaties lang samenkomen of recreëren, houden we op kwalitatief goed niveau. Dit bevordert leefbaarheid en versterkt de saamhorigheid.

## Buitengebied en agrarische sector

Ons buitengebied is van grote waarde – voor natuur, economie én leefbaarheid. Rosmalens Belang zet zich in voor een toekomstbestendig buitengebied, waar ruimte is voor agrarisch ondernemerschap, wonen en recreatie. Boeren moeten kunnen verduurzamen en door ontwikkelen met eerlijk beleid en praktische ondersteuning, niet met extra regels of ideologie.



Voorzieningen en infrastructuur zijn van groot belang voor de leefbaarheid van het buitengebied. Ze zorgen ervoor dat het buitengebied aantrekkelijk blijft om te wonen, werken en elkaar te ontmoeten. Rosmalens Belang zet zich daarom in voor het behoud en de versterking van deze basis. Nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied beoordelen we zorgvuldig, in overleg met inwoners en ondernemers, en altijd met oog voor een goede balans tussen wonen, landbouw en natuur.

### Agrarische sector en ondernemerschap

- Eerlijke positie voor boeren. Boeren zijn onmisbaar als voedselproducenten én als beheerders van ons landschap. Zij verdienen een eerlijke prijs en beleid dat hen helpt, niet belemmert.
- Duurzaam en haalbaar. We ondersteunen boeren die willen verduurzamen met praktische middelen, advies en investeringen. Duurzaamheid moet altijd samengaan met een gezond verdienenmodel.
- Ruimte voor doorontwikkeling. Boeren die willen verbreden met zorglandbouw, recreatie of streekproducten krijgen daarvoor de ruimte. De gemeente moet actief meedenken en belemmerende regels verminderen.

### Gezond en lokaal eten

- Lokale boeren zichtbaar en gewaardeerd. Boeren worden gepromoot en verbonden met inwoners.
- Korte ketens versterken. We brengen lokale boeren, voedselmakers en inwoners dichterbij elkaar, zodat streekproducten vaker en makkelijker beschikbaar zijn in winkels, horeca en op markten.
- Ondersteunen van initiatieven. Buurtmoestuinen, voedselprojecten en gezonde schoolprogramma's krijgen ondersteuning, omdat lokaal en gezond eten bijdraagt aan gezondheid, educatie en sociale verbinding.
- Gemeentelijk voedselbeleid. Het gemeentelijk beleid richten we expliciet op lokaal, gezond en betaalbaar eten. Daarbij zoeken we samenwerking met scholen, zorginstellingen en ondernemers.
- Innovatie met draagvlak. Boeren en voedselmakers krijgen ruimte voor innovatieve samenwerking, zolang dit past bij het landschap, de omgeving en de wensen van bewoners.

## Migratie

Migratie is in de eerste plaats een landelijke opgave, maar heeft ook gevolgen voor onze gemeente. Het vraagt om visie en een duidelijke en haalbare aanpak, passend bij wat onze gemeente aankan. Rosmalens Belang wil dat opvang en integratie verantwoord gebeuren, met oog voor draagvlak, leefbaarheid en sociale balans. Een centrale opvanglocatie heeft onze voorkeur – mits goed georganiseerd en afgestemd met de omgeving.

Integreren in de samenleving betekent meedoen: taal, werk en onderwijs vormen de basis. Arbeidsmigratie moet eerlijk en fatsoenlijk verlopen. Arbeidsmigranten hebben recht op goede huisvesting en gelijke behandeling. Werkgevers die arbeidsmigranten aantrekken, dragen daarin een duidelijke verantwoordelijkheid. Heldere afspraken en toezicht zijn essentieel – eerlijk voor iedereen die hier werkt en woont.



### Asielopvang en draagvlak

- Inspraak voor inwoners. Bij besluiten over opvang en migratie hebben inwoners recht op tijdige en eerlijke informatie én inspraak. Besluitvorming mag niet over hun hoofden heen plaatsvinden.
- Centrale opvanglocaties. Opvang van asielzoekers moet zoveel mogelijk plaatsvinden op vaste, centrale locaties. Dit voorkomt te grote druk op wijken en maakt het organiseren van voorzieningen overzichtelijker en beter beheersbaar.

### Integratie en meedoen

- Taal, werk en onderwijs. Nieuwkomers doen volwaardig mee door toegang tot taalonderwijs, (vrijwilligers)werk en scholing. Zo krijgen zij sneller grip op hun eigen toekomst en versterken we de samenleving als geheel.
- Sport als integratiemiddel. We stimuleren initiatieven om migranten actief bij sport en verenigingen te betrekken.

### Arbeidsmigratie

- Eerlijke huisvesting. Arbeidsmigranten hebben recht op fatsoenlijke huisvesting en gelijke behandeling. Misstanden, zoals slecht onderhouden, overvolle of te dure woonvoorzieningen, pakken we actief aan.

- Verantwoordelijkheid werkgevers. Werkgevers die arbeidsmigranten aantrekken, dragen medeverantwoordelijkheid voor goede voorzieningen en integratie. We leggen dit vast in afspraken en controleren hier actief op.
- Afstemming en samenwerking. We zoeken nauwere samenwerking met landelijke overheid, werkgevers en andere gemeenten om beleid en toezicht beter op elkaar af te stemmen.

### Woningnood en balans

- Eerlijke verdeling. Huisvesting voor migranten moet in balans zijn met de woningnood. Rosmalens Belang wil niet meer woningen toewijzen aan statushouders dan wettelijk is opgelegd. Zo bewaken we de balans en de leefbaarheid in onze dorpen en wijken.

### Toezicht

- Aanpak illegaliteit. Illegaliteit en misstanden rondom migratie pakken we gericht aan, zodat migratie beheersbaar en eerlijk blijft.

## Betrouwbare lokale overheid

Goed bestuur begint bij vertrouwen. Rosmalens Belang staat voor een lokale overheid die zichtbaar, bereikbaar, dienstbaar en financieel gezond is. We nemen onze verantwoordelijkheid serieus, maken eerlijke keuzes en leggen helder uit waarom we doen wat we doen. Lokale lasten houden we beheersbaar en we investeren gericht, met oog voor nut, noodzaak en draagvlak.

We zorgen voor een gemeente die toegankelijk is – zowel digitaal als fysiek. Digitalisering mag niemand buitensluiten. We blijven investeren in begrijpelijke dienstverlening en sterke digitale veiligheid, zodat inwoners met vertrouwen zaken kunnen doen met de gemeente.

De overheid is van en vóór inwoners. Daarom werken we open en transparant, en betrekken we bewoners actief bij plannen in hun wijk of dorp. Een betrouwbare lokale overheid handelt voorspelbaar, houdt zich aan afspraken en blijft dichtbij.



### Participatie en inspraak

- Duidelijkheid vooraf. Participatie is raadgevend en niet besluitvormend. We maken vooraf helder hoe inspraak werkt, zodat verwachtingen eerlijk zijn en teleurstellingen worden voorkomen.
- Vroegtijdig betrekken. Inwoners krijgen al in de beginfase de kans om mee te praten over plannen in hun wijk of dorp. Geen inspraak achteraf, maar echte invloed vooraf.
- Faciliteren in plaats van afwijzen. We kijken bij initiatieven en evenementen wat wél kan in plaats van wat niet kan. De gemeente helpt actief, bijvoorbeeld met verkeersplannen, het uitlenen van materialen of vergunningen.

### Transparantie en financiën

- OZB en lasten blijven beheersbaar. De OZB is nodig om gemeentelijke activiteiten te financieren, maar we houden de lasten voor inwoners laag en zo voorspelbaar mogelijk – met behoud van goede voorzieningen.
- Onderbouwde investeringen. Gemeentelijke investeringen moeten passen binnen een visie, met heldere doelen, realistische kosten en aantoonbare maatschappelijke meerwaarde.
- Open begroting. Inwoners moeten kunnen zien waar gemeentegeld naartoe gaat. Dat maakt keuzes uitlegbaar en vergroot vertrouwen.

## Dienstbare organisatie

- Snelle en duidelijke antwoorden. Inwoners krijgen altijd, en tijdig antwoord op vragen, meldingen of aanvragen. De bereikbaarheid van het gemeenteloket moet verbeteren.
- Eén loket en goede bereikbaarheid. Minder verschillende loketten, meer overzicht: inwoners en ondernemers hebben duidelijke aanspreekpunten.
- Slagvaardig en wendbaar. We kiezen voor een compacte en dienstbare gemeentelijke organisatie die sneller en praktischer werkt.
- Digitaal én fysiek toegankelijk. We investeren in digitale dienstverlening, maar zorgen dat inwoners die minder digitaal vaardig zijn altijd persoonlijke ondersteuning kunnen krijgen.

## Betrouwbaarheid en partnerschap

- Consistent beleid. Inwoners moeten kunnen vertrouwen op voorspelbare regels die niet telkens veranderen. De menselijke maat staat centraal.
- Integriteit voorop. Bestuurders en ambtenaren handelen onafhankelijk en betrouwbaar. Belangenverstrengeling wordt actief voorkomen.

## Sociaal Domein

Iedere inwoner moet kunnen meedoen en zich gesteund voelen als dat nodig is. Rosmalens Belang kiest voor een sociaal domein dat dichtbij, toegankelijk en menselijk is.

We geloven sterk in preventie: problemen voorkomen is beter dan genezen. Dat begint met een stevige sociale basis, waarin gezinnen, scholen, verenigingen en buurten elkaar kennen en versterken. Door tijdig ondersteuning te bieden, zorgen we dat kleine zorgen niet uitgroeien tot grote problemen.

Voor kinderen en jongeren betekent dit investeren in een veilige en kansrijke omgeving. Jongerenwerkers, sportclubs en cultuurverenigingen spelen hierin een belangrijke rol: zij bieden perspectief, dagen uit en zijn een aanspreekpunt voor wie steun nodig heeft. We zetten in op samenwerking tussen onderwijs, zorg, sport en welzijn, zodat niemand tussen wal en schip valt.

Tegelijkertijd erkennen we dat preventie en basisvoorzieningen niet altijd voldoende zijn. Wanneer specialistische zorg nodig is – of dat nu voor kinderen, jongeren, volwassenen of ouderen geldt – moet die beschikbaar zijn: kortdurend, integraal en zoveel mogelijk afgestemd op de leefwereld van de inwoner. Zo zorgen we voor snelle en passende hulp, zonder onnodige doorverwijzingen of lange wachttijden.

Ook volwassenen en ouderen moeten kunnen rekenen op passende ondersteuning. Zorg en begeleiding organiseren we kleinschalig en op maat, zodat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en meedoen in de samenleving. Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt krijgen kansen op passend werk of dagbesteding, want meedoen geeft eigenwaarde. Mantelzorgers, vrijwilligers en verenigingen zijn onmisbare partners en verdienen steun vanuit de gemeente.



### Inclusiviteit

- Gelijke kansen voor ieder kind. Elk kind moet mee kunnen doen. Punt. Of je ouders nou veel of weinig te besteden hebben: sport, cultuur en schoolactiviteiten moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Meedoen geeft zelfvertrouwen en kansen.
- Voorzieningen waar iedereen uit de voeten kan. We willen dorpen en wijken waar je je vrij kunt bewegen. Scholen, speelplekken, sportvelden en buurt-

huizen worden zo ingericht dat iedereen mee kan doen — met en zonder beperking.

## Jeugd en preventie

- Meedoen moet vanzelfsprekend zijn. De Lokale Inclusie Agenda gebruiken we om drempels echt weg te halen. Niet praten over mensen, maar mét mensen. Wat we doen, moet passen bij hun dagelijkse werkelijkheid.
- Preventie als uitgangspunt. Wij kiezen voor vroeg signaleren en snel helpen. Dat houdt gezinnen sterk en voorkomt dat problemen groter worden. Zo blijft zwaardere zorg beschikbaar voor wie het écht nodig heeft.
- Normaliseren en een brede blik. Niet alles is zorg. We kijken breed: wat kan een school, sportclub of netwerk betekenen? Het gewone leven staat voorop. We bieden steun waar nodig, maar houden het simpel als het kan.
- Jongerenwerk dat dichtbij is. Jongerenwerkers zien en kennen onze jongeren. Ze zijn zichtbaar in de dorpen en wijken, bieden activiteiten en zijn een vertrouwenspunt. Zo voorkom je problemen voordat ze ontstaan.
- Mentale gezondheid serieus nemen. De druk op jongeren is groot. We versterken hun veerkracht met programma's die zelfvertrouwen en mentale gezondheid ondersteunen — op school én in de vrije tijd.
- Eén gezin – één plan – één aanspreekpunt. Onderwijs, zorg, sport en welzijn werken samen. Geen rondes langs loketten, maar duidelijkheid voor het gezin. Dat is menselijker en werkt beter.
- Betere afstemming. Onderwijs, zorg en welzijn werken beter samen met één loket en duidelijke afspraken, zodat inwoners niet verdwalen in bureaucratie.
- Duurzame samenwerking tussen organisaties. We willen samenwerking die niet stopt na een project of subsidie. Organisaties moeten elkaar kennen en samen verantwoordelijkheid nemen. Zo krijg je continuïteit en echte oplossingen.
- Passende specialistische hulp wanneer dat nodig is. Als specialistische zorg nodig is, moet die snel en dichtbij beschikbaar zijn. Kortdurend waar het kan, intensiever waar het moet — afgestemd op het gezin, niet op het systeem.
- Ruimte voor jongeren zelf. Jongeren zitten vol ideeën. Die krijgen bij ons ruimte. Hun energie maakt onze dorpen levendig, veilig en verbonden.

## WMO

- Ondersteuning die menselijk blijft. De Wmo moet dichtbij, begrijpelijk en persoonlijk zijn, zodat inwoners zich gehoord en geholpen voelen.
- Dichtbij en toegankelijk. Kleinschalige en buurtgerichte voorzieningen zorgen dat inwoners snel en zonder drempels ondersteuning krijgen.
- Maatwerk boven standaard. Ondersteuning sluiten we aan op iemands dagelijks leven — niet andersom.
- Eén aanspreekpunt. Minder loketten en minder gedoe door heldere regie en één gezicht voor de inwoner.
- Ruimte voor mantelzorgers. Respijtzorg en praktische ondersteuning geven

mantelzorgers lucht om het vol te houden.

- Zelfstandig zolang het kan. Met woningaanpassingen, begeleiding en een sterke sociale basis helpen we ouderen langer zelfstandig wonen.

## Participatiewet

- Meedoen op een manier die past. Iedereen moet kunnen bijdragen op een manier die aansluit bij talent, tempo en persoonlijke omstandigheden.
- Kansen boven regels. Begeleiding naar werk is persoonlijk, realistisch en gericht op wat iemand wél kan.
- Meedoen op jouw manier. Voor inwoners die (nog) niet kunnen werken bieden we zinvolle participatie en daginvulling die bij hen past.
- Samen met werkgevers. Gemeente en werkgevers creëren duurzame banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Eenvoud en vertrouwen. Minder papierwerk, minder controle, meer ruimte om te doen wat werkt.

## Armoedebeleid

- Armoede los je niet alleen op met regelingen, maar met mensen. Daarom begint onze aanpak in het informele netwerk: familie, burens, vrijwilligers, scholen, sportclubs en verenigingen. Het informele netwerk als eerste krachtbron. Deze netwerken zien vaak het eerst dat het mis dreigt te gaan en bieden steun die natuurlijk, laagdrempelig en effectief is.
- Maatwerk in plaats van generieke verruiming. Geen automatische verhoging van regelingen (zoals 120% → 130%). We kijken per huishouden wat echt nodig is — samen met het informele netwerk.
- Vroegsignalering via de sociale basis. Partners in onderwijs, sport, welzijn en verenigingsleven signaleren vroeg zodat we snel kunnen helpen.
- Kinderen staan voorop. We zorgen dat ieder kind kan meedoen aan sport, cultuur en schoolactiviteiten via individuele en doelgerichte ondersteuning.
- Minder loketten, meer overzicht. Eén aanspreekpunt per huishouden en samenwerking tussen schulddienstverlening, welzijn en verenigingen zorgt voor een begrijpelijke, menselijke aanpak.
- Stapeling voorkomen. We kijken breed naar alle problemen rond een gezin. Eén plan, duidelijke afspraken, minder administratieve druk.

## Wijken en dorpen

### Nuland

#### ***Onze concrete inzet:***

- We zorgen voor passende woningbouw voor starters en senioren, zodat Nulanders kunnen blijven wonen in hun eigen dorp.
- We realiseren een multifunctionele sporthal in combinatie met basisschool De Hoogakker. De hal wordt geschikt voor alle binnensporten en verlicht de zaaldruk in de hele gemeente.
- We zetten in op behoud en verbetering van de busverbindingen en blijven aandacht vragen voor de bereikbaarheid van Nuland per openbaar vervoer, nu en in de toekomst.
- We beschermen het dorpse karakter van Nuland bij nieuwe ontwikkelingen: bouwen in de juiste schaal, passend bij de omgeving.
- We investeren in een vitaal dorpsplein rond het Prins Bernhardplein als kloppend hart van het dorp, met ruimte voor ontmoeting, groen en kleinschalige voorzieningen.
- Meer jongerenwerk en preventie in het dorp. Aanwezig jongerenwerk en zichtbare handhaving vergroten veiligheid.
- We stimuleren initiatieven die bijdragen aan een levendig verenigingsleven en onderlinge verbondenheid in het dorp.
- Bij de ontwikkeling van bedrijventerrein Heesch-West blijven we scherp op de gevolgen voor verkeer, leefbaarheid en het landschap. De belangen van Nuland worden stevig ingebracht.



## Vinkel

### ***Onze concrete inzet:***

- We realiseren een centrale, duurzame sportaccommodatie voor meerdere verenigingen, als ontmoetingsplek voor jong en oud.
- Er komt een duidelijke bouwagenda voor Vinkel, met woningen voor starters én senioren, afgestemd op behoud van het dorpse lint.
- We maken afspraken over het behoud van basisvoorzieningen zoals de school, huisarts, supermarkt en horeca.
- We verbeteren de verkeersveiligheid, beperken sluipverkeer en onderzoeken een randweg aan de noordoostzijde.
- Groene plekken, speeltuinen en plantsoenen krijgen structureel onderhoud, samen met bewoners.
- Maatschappelijk vastgoed zoals De Den en 't Zijl wordt behouden en waar nodig verduurzaamd of opgeknapt.
- Het dorpsplein wordt aantrekkelijker ingericht met ruimte voor ontmoeten, recreatie en groen.
- Lokale verkooppunten van boerderijproducten worden actief gekoppeld aan recreatieve wandel- en fietsroutes.
- We zetten in op een zorgvuldige verduurzaming van het buitengebied, met inspraak van inwoners bij elk groot initiatief.

## Empel

### ***Onze concrete inzet:***

- De groenstrook, terrassen en verblijfsplekken op de Brink in Empel worden aantrekkelijker gemaakt, zodat inwoners elkaar makkelijker kunnen ontmoeten, ontspannen en samen activiteiten kunnen organiseren.
- Verbeterde voorzieningen, veilige toegang en meer recreatieve kwaliteit maken de Empelse Plas tot een plek voor sport, ontspanning en buurtactiviteiten — passend bij de groei van Empel en omliggende wijken.
- Extra aandacht voor jongeren 12-27 jaar. Jongeren verdienen passende voorzieningen in elke wijk en dorp, zodat zij zich gezien en gesteund voelen.
- We willen voorkomen dat Wikveld 2 zomaar zijn maatschappelijke bestemming verliest en zetten in op behoud voor de gemeenschap en het verenigingsleven.
- De onderdoorgang Blauwe Sluisweg bij Empel en De Groote Wielen krijgt extra aandacht voor veiligheid, verlichting en overzicht. Een prettige route moedigt fietsen en wandelen aan, zeker voor scholieren en recreanten.
- Een duidelijke, herkenbare bushalte bij de Plus zorgt voor een overzichtelijke instapplaats en betere verbindingen met Station 's-Hertogenbosch.

## Engelen

### ***Onze concrete inzet:***

- De Engelenburcht als dragende plek in het dorpshart. De ontwikkelrichting naar de kerkzijde wordt benut om het gebied toekomstbestendig, aantrekkelijk en betaalbaar te vernieuwen — met behoud van het karakter van Engelen.
- We maken Engelen en Bokhoven veiliger door hard rijden en sluipverkeer aan te pakken en fietsroutes veiliger in te richten.
- We zorgen voor passende woningen voor starters en senioren binnen de kernen, zonder het dorpse karakter aan te tasten.
- We investeren in ontmoetingsplekken, sport, cultuur en een aantrekkelijk Engelerpark waar mensen elkaar kunnen ontmoeten.
- We beschermen en versterken het groen in en rond de dorpen, met extra aandacht voor Engelermeer en de Henriëttewaard.
- We helpen inwoners stap voor stap en betaalbaar bij het verduurzamen van hun woning, met praktische ondersteuning in plaats van verplichtingen.

## De Groote Wielen

### ***Onze concrete inzet:***

- We blijven aandringen op een structurele oostelijke ontsluiting, om de bereikbaarheid van de wijk te verbeteren en verkeersdruk te verminderen.
- De Groote Wielenplas wordt een voorbeeld van hoe recreatie, natuur en veiligheid in balans samenkomen, als aantrekkelijke plek voor ontspanning en ontmoeting voor alle inwoners.
- We maken het Rondje Groote Wielenplas mogelijk en verbeteren strandjes en recreatieplekken met aandacht voor toegankelijkheid, veiligheid en passende voorzieningen zoals toiletten en horeca.
- We zetten in op een eigen jongerencentrum in De Groote Wielen. Deze voorziening moet sterk aansluiten bij de behoefte van de jongeren in deze wijk.
- We ondersteunen OJC Rosmalen bij het realiseren van extra sportvoorzieningen, waaronder uitbreiding van velden, kleedkamers en parkeergelegenheid.
- Evenementen die bijdragen aan de wijkidentiteit, zoals de Wielenloop of buurtfestivals, worden actief ondersteund en waar nodig gefaciliteerd.
- We zorgen voor genoeg parkeerplaatsen in De Groote Wielen, passend bij de grootte en groei van de wijk.



## Hintham

### ***Onze concrete inzet:***

- We versterken de recreatieve waarde van Het IJzeren Kind met betere wandelpaden, bankjes, ligweides en kleinschalige voorzieningen die uitnodigen tot ontmoeting en ontspanning.
- We verbeteren de fietsveiligheid en bereikbaarheid van en naar Hintham, onder andere richting Rosmalen, scholen en recreatieve plekken.
- Bij de gebiedsontwikkeling van het Vliertpark investeren we in een veilig, modern, duurzaam en multifunctioneel stadion De Vliert, dat niet alleen ruimte biedt aan topsport, breedtesport en jeugd, maar ook toegankelijk is voor maatschappelijke activiteiten en de omliggende wijken. Zo versterken we zowel de leefbaarheid als de uitstraling van onze gemeente.
- We realiseren een buurtbieb in De Biechten, als laagdrempelige plek voor ontmoeting, educatie en lezen.
- We zetten in op het behoud en de versterking van winkelveorzieningen aan de Pastoor van Thiellaan: voorzieningen blijven dichtbij en bereikbaar voor jong en oud.
- We zorgen voor goed bereikbare en comfortabele bushaltes in Hintham, met aandacht voor veiligheid, toegankelijkheid en goede verbindingen met de rest van de stad en regio.

## Maliskamp

### ***Onze concrete inzet:***

- We pakken de parkeerdruk rondom het sportcomplex aan met slimme oplossingen zoals extra parkeergelegenheid en betere loop- en fietsverbindingen.
- Met het oog op de realisatie van circa 400 woningen op Landgoed Coude-water is een betere ontsluiting via de Peter de Gorterstraat noodzakelijk.
- We realiseren een veilig trottoir langs de Parallelweg tussen de bushalte en de hoek Eikenburglaan, in verband met het toegenomen voetgangersverkeer sinds de komst van de wijk Eikenburg.
- We zetten ons in voor het behoud van de buurtsupermarkt, als belangrijke ontmoetingsplek en voorziening in de wijk.
- We zetten ons in voor de uitrol van glasvezel in Maliskamp, zodat ook bewoners in het buitengebied en de randen van de wijk toegang hebben tot snel en betrouwbaar internet.
- We zetten ons in voor onderhoud van verouderd straatwerk in onder andere de Eikenburglaan.
- We onderzoeken, in overleg met de eigenaar, de mogelijkheden tot renovatie en instandhouding van de Bernadettekerk als gemeentelijk monument.

## Kruisstraat

### ***Onze concrete inzet:***

- We verbeteren de verkeersveiligheid en bereikbaarheid, met aandacht voor de ontsluiting richting Heesch en het aanpakken van sluipverkeer.
- We ondersteunen de herontwikkeling van de oude basisschool, bij voorkeur met een maatschappelijke of ontmoetingsfunctie.
- We pakken de parkeerdruk rondom het sportcomplex aan met slimme oplossingen zoals extra parkeergelegenheid en betere loop- en fietsverbindingen.
- We blijven aandringen op snel internet in het buitengebied, een basisvoorwaarde voor werk, onderwijs en leefbaarheid.
- Openbare verlichting, onderhoud en groenbeheer krijgen blijvende aandacht om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren.

## Rosmalen Centrum & Hondenberg

### ***Onze concrete inzet:***

- We maken van de Driesprong een volledig en veilig voetgangersgebied: een groene, levendige plek voor ontmoeting, verblijf en kleinschalige evenementen.
- In Rosmalen Centrum willen we ter hoogte van de Dorpsstraat en de Burgemeester Nieuwenhuijzenstraat de verkeerssituatie herzien. Door meer aandacht voor de veiligheid van voetgangers en fietsers verbeteren we de verkeersveiligheid én creëren we een goede verbinding tussen de twee delen van het centrum.
- We verhogen en continueren het budget voor de versterking van het centrum van Rosmalen, om de ambities uit het actieplan 2026-2030 CMR kracht bij te zetten.
- We versterken het centrummanagement en werken samen met ondernemers aan een aantrekkelijk en toekomstbestendig winkelgebied.
- We verbeteren de verblijfskwaliteit in het centrum door vergroening, betere verlichting en toegankelijke routes voor voetgangers en fietsers.
- We zorgen dat het centrum goed bereikbaar blijft met het openbaar vervoer, fiets en auto – en bewaken de balans tussen levendigheid en leefbaarheid voor omwonenden.
- We zetten in op behoud en versterking van De Kentering als culturele spil van Rosmalen: een plek voor cultuur, ontmoeting en maatschappelijke activiteiten.
- We investeren in een overzichtelijke en veilige inrichting van Centrum Zuid, met aandacht voor parkeren, groen en betere verlichting langs het fietspad bij Dierenwei Geitenbrij.
- De openbare ruimte rond NS-station Rosmalen krijgt een noodzakelijke update met beter groen, verlichting en parkeren, passend bij een veilige en gastvrije entree van Rosmalen.



## Rosmalen Overlaet & 't Ven

### *Onze concrete inzet:*

- We brengen een nieuwe bewonersraad of wijkplatform tot stand, zodat inwoners actief betrokken blijven bij ontwikkelingen in hun wijk.
- We blijven de aanpak van wateroverlast in de wijk prioriteren, met maatwerkoplossingen in samenspraak met bewoners.
- We ondersteunen OJC Rosmalen bij het realiseren van extra sportvoorzieningen, waaronder uitbreiding van velden, kleedkamers en parkeergelegenheid.
- We stimuleren buurtinitiatieven en evenementen die zorgen voor ontmoeting en verbinding, zoals groenacties en gezamenlijke diners.
- We verbeteren de parkeersituatie bij voorzieningen door slimme inrichting van openbare ruimte en het voorkomen van onnodige parkeerdruk.
- We zorgen voor goed ingerichte hondenvoorzieningen en voldoende afvalpunten in het openbaar groen.
- We behouden en versterken het archeologisch monument in de wijk, met aandacht voor onderhoud, toegankelijkheid en educatieve waarde.



## Rosmalen Sparrenburg

### ***Onze concrete inzet:***

- We zetten ons in voor het behoud van het Sparrenburgbos als waardevol groen en recreatiegebied, toegankelijk voor alle inwoners.
- De voormalige Rodenborch-locatie benutten we voor woningbouw met een mix van woningtypen.
- We onderzoeken de mogelijkheid voor een multifunctioneel buurthuis of wijkpunt waar ruimte is voor ontmoeting, activiteiten en ondersteuning.
- We ondersteunen buurtinitiatieven die bijdragen aan sociale samenhang, groenbeheer of activiteiten in de wijk.
- We stimuleren het gebruik van bestaande speel- en sportvoorzieningen en kijken samen met bewoners naar eventuele uitbreidingsbehoeften.
- We verbeteren de verkeersveiligheid rondom scholen en drukke kruispunten, met extra aandacht voor oversteekplaatsen en snelheidshandhaving.

## Rosmalen Molenhoek

### *Onze concrete inzet:*

- We verbeteren de verkeersveiligheid in de wijk, met prioriteit voor voetgangers en fietsers, en duidelijke maatregelen op knelpunten.
- We behouden en versterken het groene karakter van Molenhoek, met aandacht voor verzorgd onderhoud.
- Wij ondersteunen Annenborch in haar inzet op ouderenzorg die inzet op ontmoeting, samen activiteiten ondernemen en een open, leefomgeving waarin bewoners, naasten en de buurt elkaar vanzelfsprekend weten te vinden.
- We zetten in op behoud en versterking van het succes van winkelcentrum Molenhoek als lokale voorziening en ontmoetingsplek voor bewoners.
- We stimuleren sociale samenhang door het ondersteunen van wijkactiviteiten, bewonersinitiatieven en plekken voor ontmoeting.
- Toegankelijk en laagdrempelig buitengolf Kwekelstijn. Het wegnemen van overbodige reserveringsdrempels maakt het zwembad weer een spontane, toegankelijke voorziening voor gezinnen, jongeren en ouderen uit de hele gemeente.



